

Γ΄ Κ.Π.Σ.

Του κ. Γεωργ. ΜΠΑΛΑΤΣΟΥΡΑ
Πτυχ. Τμ. Δημ. Διοίκ., Υποψ. Διδάκτ.

Γενικά στοιχεία

Η Ευρωπαϊκή Ένωση συνεχίζοντας την πολιτική της ισορροπης ανάπτυξης των Περιφερειών της, με σκοπό την άρση των υπαρχουσών μεταξύ τους ανισοτήτων, συνεχίζει με το Γ΄ Κ.Π.Σ. την ενίσχυση των οικονομικά και αναπτυξιακά μειονεκτικών περιοχών των Κρατών-Μελών της.

Έτσι, με τις υπ' αριθ. 500, 501, 502, 503, 504, 505 Αποφάσεις της Επιτροπής της 1/6/1999 καθόρισε τους στόχους προτεραιότητας, όπως και στο Β΄ Κ.Π.Σ., οι οποίοι όμως τώρα είναι 3, ως εξής:

Στόχος 1: Αφορά στην ανάπτυξη και διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιοχών. Ως τέτοιες περιοχές θεωρούνται: Α. Οι Περιφέρειες επιπέδου NUTS II, των οποίων το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. είναι χαμηλότερο του 75% του κοινοτικού Μ.Ο.Β.. Β. Οι Περιφέρειες, που υπάγονται στον Παλιό Στόχο 6 (του Β΄ Κ.Π.Σ.) και είναι της Φινλανδίας και Σουηδίας. Γ. Οι ιδιαίτερα απομακρυσμένες Περιφέρειες (Γαλλικά υπερπόντια εδάφη, Κανάριοι Νήσιοι, Αλόρες, Μαδέρα).

Οι επιλέξιμες περιοχές του Στόχου 1 για την περίοδο 2000-2006 είναι οι εξής ανά Χώρα:

1. Γερμανία: Brandenburg, Mecklphburg-Votrommern, Sachsen, Sachsen-Anhalt, Thutingen.

2. Ελλάδα: ολόκληρη η χώρα.

3. Ισπανία: Galicia, Principadode Asturiaw, Castilla y Leon, Castilla-La Mancha, Extremadura, Comnidad Valenciana, Andalucia, Region de Murcia, Centra y Melilla, Canarias.

4. Γαλλία: Guadelupe, Martinique Guyane, Reunion.

5. Ιταλία: Campania, Puglia, Basilicata, Calabria, Sicillia, Sardegna.

6. Ιρλανδία: Border Midlands, Western.

7. Αυστρία: Burgenland.

8. Πορτογαλία: Norte, Centro, Alentejo, Algarve, Acores, Madeira.

9. Φιλανδία: Ita-Suomi, Vali-Suomi, Pohjois-Suomi.

10. Σουηδία: Norra Mellansverige, Mellersta Norrland, Övre Norrland.

11. Ην. Βασίλειο: South Vorkshire, West Wales The Valleys, Cornwall, Isles of Scilly, Merseyside.¹

Ο κατάλογος των επιλέξιμων περιοχών, που η Επιτροπή έθεσε την 1/6/1999 δεν είναι αναθεωρητέος.

Επί πλέον από τον Στόχο 1 χρηματοδοτούνται δύο ειδικά Προγράμματα:

1. Το πρόγραμμα PEACE για ενίσχυση της ειρηνευτικής διαδικασίας της Β. Ιρλανδίας και των μεθοριακών περιοχών της, για την περίοδο 2000-2004.

2. Το ειδικό Πρόγραμμα βοήθειας υπέρ ορισμένων Σουηδικών Περιφερειών επιπέδου NUTS II (αραιοκατοικημένες ιδιαίτερα), για την περίοδο 2000-2006.

Ο Στόχος 1 καλύπτει συνολικά κοινοτικό πληθυσμό 22% του συνόλου.²

Ο Στόχος 1 επί πλέον καλύπτει μεταβατικά και κάποιες περιοχές (Μεταβατική υποστήριξη 2000-2006), που ήταν επιλέξιμες στους περιφερειακά καθορισμένους στόχους της περιόδου 1994-1999, αλλά που δεν είναι πλέον επιλέξιμες στην περίοδο 2000-2006. Ακολουθείται, δηλαδή, ένα σύστημα φθίνουσας οικονομικής μεταβατικής ενίσχυσης, ώστε να αποφευχθεί η απότομη παύση της κοινοτικής ενίσχυσης, που λάμβαναν και να παγιωθούν τα αποτελέσματα των προηγούμενων ετών.

Στόχος 2: Αφορά στην οικονομική και κοινωνική ανσυγκρότηση των περιοχών, που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικές δυσκολίες.

Για να είναι επιλέξιμη μία βιομηχανική περιοχή απαιτούνται τα τρία κριτήρια, που έθετε και το Α' Κ.Π.Σ. (ανώτερος από κοινοτικό Μ.Ο. δείκτης ανεργίας και ποσοστό απασχόλησης στη βιομηχανία και μείωση της απασχόλησης στη βιομηχανία). Για τις αγροτικές περιοχές τα κριτήρια είναι ή αυτό της αραιής κατοίκησης ή το υψηλό ποσοστό θέσεων απασχόλησης στη γεωργία με μείωση του πληθυσμού ή το υψηλό ποσοστό ανεργίας.

Για τις αστικές περιοχές τα κριτήρια είναι (απαραίτητο να υφίσταται τουλάχιστον ένα): υψηλό ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας, υψηλό ποσοστό φτώχειας, υποβαθμισμένο περιβάλλον, μικρή και μεγάλη εγκληματικότητα, χαμηλό μορφωτικό επίπεδο.

Για τις αλιευτικές περιοχές κριτήριο αποτελεί το σημαντικό ποσοστό απασχόλησης στην αλιεία και η σύγχρονη μείωση της απασχόλησης στον εν λόγω τομέα.

Για τον Στόχο 2 το ανώτατο όριο του επιλέξιμου πληθυσμού προβλέπεται από τον Κανονισμό στο 18%, ενώ η Επιτροπή είναι αυτή, που ρυθμίζει τα ανώτατα όρια του καλυπτόμενου πληθυσμού ανά Κράτος-Μέλος.

Ο σχετικός κατάλογος των περιοχών καταρτίζεται από την Επιτροπή μετά από συχνές διαβουλεύσεις με το κάθε Κράτος-Μέλος, ο οποίος ισχύει για 7 έτη, μπορεί όμως στο ενδιάμεσο να αναθεωρείται για να περιλαμβάνει περιοχές, που υπέστησαν σοβαρές κρίσεις.

1. Κανονισμός του Συμβουλίου, αριθμ. 1260/99, αρθ. 3,4.

2. Κανονισμός του Συμβουλίου, αριθμ. 1260/99, αρθ. 1.

Κράτος	Ανώτατα όρια πληθυσμού (000)	Σε ποσοστό % του πληθυσμού
B	1269	12
DK	538	10
D	10296	13
GR	-	-
E	8809	22
F	18768	31
IRL	-	-
I	7402	13
L	118	28
NL	2333	15
A	1995	25
P	-	-
FIN	1582	31
S	1223	14
UK	13836	24
EUR-15	68170	18

Στόχος 3: Αφορά στην προσαρμογή και στον εκσυγχρονισμό των πολιτικών και των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης.

Συγκεκριμένα, ο στόχος 3 αποσκοπεί:

Στην προώθηση των ενεργών πολιτικών της αγοράς εργασίας για την καταπολέμηση της ανεργίας.

Στην διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, ιδίως όσων απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

Στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας μέσω επιμορφωτικών και εκπαιδευτικών συστημάτων.

Στην προώθηση μέτρων για πρόληψη και διευκόλυνση της προσαρμογής στις οικονομικές και κοινωνικές μεταβολές.

Στην προσπάθεια της ισότητας ευκαιριών στους άνδρες και στις γυναίκες.

Ο Στόχος 3 είναι σημείο αναφοράς για το σύνολο των ενεργειών προς όφελος του ανθρώπινου δυναμικού κάθε Κράτους, με την επιφύλαξη των περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων.

Εκτός των τριών Στόχων η ανάπτυξη της υπαίθρου είναι ο δεύτερος πυλώνας της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής.

Στο σημείο αυτό προβλέπονται μέτρα για:

- Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις.
- Εγκατάσταση νέων γεωργών.
- Επαγγελματική κατάρτιση.
- Πρόωρη συνταξιοδότηση.
- Ανάπτυξη και αξιοποίηση των δασών, κ.ά..

Διαθέσιμοι πόροι

Η κατανομή των πιστώσεων για την περίοδο 2000-2006 έγινε από την Επιτροπή με βάση τα ακόλουθα κριτήρια: επιλέξιμος πληθυσμός, εθνική ευημερία, ανεργία, σοβαρότητα των διαρθρωτικών προβλημάτων. Οι διαθέσιμοι πόροι για την εν λόγω χρονική περίοδο είναι 195 δισεκ. ΕΥΡΩ από τα οποία το 69,7% για τον Στόχο 1, το 11,5% για τον Στόχο 2, το 12,3% για τον Στόχο 3 και το 0,5% για τις διαρθρωτικές δράσεις στον τομέα της αλιείας.

Ενδεικτική κατανομή των πιστώσεων ανά Κράτος-Μέλος για την περίοδο 2000-2006
(Σε εκατ. ΕΥΡΩ, τιμές 1999)

Κράτος μέλος	Στόχ. 1	Μεταβατική στήριξη πρώην στόχος 1	Στόχος 2	Μεταβατική στήριξη πρώην στόχοι 2 και 5β	Στόχ. 3	Τομ. αλιείας (εκτός στόχου 1)	Σύν.
B	0	625	368	65	737	34	1829
DK	0	0	156	27	365	197	745
D	19229	729	2984	526	4581	107	28156
EL	20961	0	0	0	0	0	20961
E	37744	352	2553	98	2140	200	43087
F	3254	551	5437	613	4540	225	14620
IRL(1)	1315	1773	0	0	0	0	3088
I	21935	187	2145	377	3744	96	28484
L	0	0	34	6	38	0	78
NL	0	123	676	119	1686	31	2635
A	261	0	578	102	528	4	1473
P	16124	2905	0	0	0	0	19029
FIN	913	0	459	30	403	31	1836
S(2)	722	0	354	52	720	60	1908
UK(1)	5085	1166	3989	706	4568	121	15635
EUR15	127543	8411	19733	2721	24050	1106	183564

Η συμμετοχή των Διαρθρωτικών Ταμείων στον κάθε Στόχο είναι η ακόλουθη:

Στόχος 1: Ε.Τ.Π.Α., Ε.Κ.Τ., Ε.Γ.Τ.Π.Ε.

Στόχος 2: Ε.Τ.Π.Α., Ε.Κ.Τ.

Στόχος 3: Ε.Κ.Τ.

Για να συγκροτηθεί τελικά το Γ' Κ.Π.Σ. είχαν μεσολαβήσει πριν πολλές συνεργασίες μεταξύ των Κρατών-Μελών και των Οργάνων της Ε.Ε.. Έτσι, σε εθνικό επίπεδο, οι ενταταλμένες Αρχές (Κοινοτικές, Περιφερειακές κ.τ.λ.):

- Προετοίμασαν τα Σχέδια και τα Προγράμματα.
- Διαβουλεύθηκαν με τους Εταίρους.
- Διαβίβαζαν τα Σχέδια και τα Προγράμματα στην Επιτροπή.

Θάνος Κ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΟΦΑΔΕΣ
Ο τόπος μας
Μέρος Β'
Επαγγέλματα στην αγλύ του Μύθου
Αθήνα, 1998

Κατανομή των δημοσιονομικών πόρων κατά είδος παρεμβάσεων
για την περίοδο 2000-2006

	Παροχές (σε δισεκ. ΕΥΡΩ)	Ποσοστό % του προϋπολογισμού των Διαρθρωτικών Ταμείων	Ποσοστό % για την μεταβατική υποστήριξη
- Στόχος 1	135,900	69,70%	4,3%
- Στόχος 2	22,500	11,50%	1,4%
- Στόχος 3	24,050	12,30%	-
- Αλιεία (εκτός Στ. 1)	1,110	0,50%	-
- Κοινοτικές πρωτοβουλίες	10,440	5,35%	-
- - Interreg	4,875		
- - Equal	2,847		
- - Leader	2,020		
- - Urban	0,700		
- Καινοτόμες ενέργειες και τεχνική βοήθεια	1,000	0,51%	-

Στη συνέχεια, η Επιτροπή και τα Κράτη-Μέλη διαπραγματεύθηκαν το περιεχόμενό τους και το σχέδιο χρηματοδότησής τους. Η Επιτροπή τελικά ενέκρινε:

- Τον Κατάλογο των επιλέξιμων περιφερειών στον Στόχο 1.
- Τον Κατάλογο των επιλέξιμων περιοχών στον Στόχο 2.
- Την ενδεικτική κατανομή των χορηγήσεων από τον προϋπολογισμό ανά Κράτος-Μέλος.
- Τους ενδεικτικούς προσανατολισμούς για τον προγραμματισμό των Στόχων, μία πρώτη φορά, το αργότερο ένα μήνα μετά την έναρξη ισχύος του γενικού Κανονισμού και μία δεύτερη φορά μετά τις ενδιάμεσες αναθεωρήσεις.
- Τους προσανατολισμούς για κάθε κοινοτική πρωτοβουλία (στόχοι, πεδίο εφαρμογής και λεπτομέρειες εφαρμογής).

Συνεχίζεται...